УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 pokib
Служби Народові

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 231. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ГРУДНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 18, 1969 No. 231. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 17 грудня 1969

В АМЕРИЦІ

Дж. ЕДҐАР ГУВЕР СТВЕРДЖУЄ, що в дев'ятьох місяцях ц. р. число злочинів збільшилося на 11 відсотків в порівнянні з тим самим часом в минулому році. Але він підкреслює, що збройні пограбування на вулицях міст стали частішими в цьому році. Число грабунків збільшилося до 15 відсотків, а пограбування зі зброєю в руках збільшилося до 18-ох відсотків. Число пограбування домів збільшилося до 22 відсотків. Тільки число пограбованих банків зменшилося на 4 відсотки в перших дев'ятьох місяцях ц. р. Гувер передбачає, що вдасться зменшити число злочинів в найближчому 1970-му році, бо поліція краще вишколена і має модерні засоби комунікації.

КОНҐРЕС СХВАЛИВ ВИДАТКИ на потреби Комісії в справі збільшення населення в майбутній Америці. Сенат схвалив вже витрати на цю Комісію, яка має займатися тим, як збільшуватися буде населення ЗСА, і скільки його може бути в 2000-му році, та що треба буде робити в найближчих вже роках, щоб те майбутнє населення могло заспокоювати всі свої потреби. Президент Ніксон заявив Конґресові, що в 50 роках від 1917 до 1967-го року, Америка додала до першої сотки мільй. населення другу сотку мільйонів своїх мешканців, а в 2000 році можна сподіватися третьої сотки мільйонів американців, і про це треба вже тепер думати.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЮТЬ, що Ніксон веде перед і втішається найбільшою популярністю між шістьома своїми можливими противниками в 1972-му році. Агенція Луїса Гарріса перевела опитування, і ствердила, що коли б тепер відбувалися президентські вибори, то Ніксон дістав би 51 відсоток голосів, посадник Ню Йорку Ліндзі — 29, (Воллес 11 відсотків), Кеннеді переміг би 50 відсотків, Ніксона кандидував Гомфрі, то він дістав би тільки 37 відсотків голосів, Ніксон — 48, Воллес — 12 відсотків, а 3 відсотки виборців не знали б, на кого голосувати. Ніксон переміг би Москі більшістю 49 відсотків голосів до 35 (Воллес 11 відсотків), Кеннеді переміг би на50 відсотків, а МекКарті 54 відсотків голосів. Воллес в цих двох останніх випадках мав би по 11 відсотків голосів.

СССР КУПУЄ ПШЕНИЦЮ В КАНАДІ. Канадійський міністер без портфелю Отто Е. Ланґ повідомив, що Москва до 31-го грудня 1970-го року має купити в Канаді 75 мільйонів бушлів пшениці, в тому мають бути 13 мільйонів бушлів муки, яку мають доставити для Куби. Ця пшениця — це частина з тих 336 мільйонів бушлів, які, згідно з договором із червня 1966 р. Москва мала закупити до 31-го липня 1969-го року. Канада має клопіт із тим, що добрі врожаї дають фармерам стільки пшениці, що нема місця, де можна б її добре продати. Фармери в Канаді не вдоволені, не мають готівки на свої потреби, пшениця стоїть в магазинах.

У СВІТІ

СОВЄТИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ для пропаґанди проблему Близького Сходу — ствердив речник Державного Департаменту Роберт МекКлоскі, натаврувавши статтю „Правди", яка неповажним тоном коментувала минулотижневу заяву державного секретаря Вілліяма Роджерса про можливості ізраїльсько - арабського замирення. МекКлоскі порадив деяким американським критикам тієї промови, щоб вони ще раз і уважніше перечитали її.

В ІЗРАЇЛІ ПОСТАВ 24-членний уряд під кермою Ґолди Меір. Він репрезентує міжпартійну коаліцію, яка має у 120-членному парляменті, „кнессеті", 102 голоси. Найзамітнішою зміною у тому новому уряді є участь в ньому кол. шефа штабу ізраїльської армії генерала Езера Вайцмана на становищі міністра транспорту. Міністер закордонних справ Абба Ебан, військових справ ген. Моше Даян і віце-прем'єр Віґаль Алльон залишилися на своїх становищах. Прем'єр Голда Меір натаврувала у своїй промові СССР, як головного винуватця войовничої постави арабів і браку миру на Близькому Сході.

ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ҐЕОРҐ ПАПАДОПУЛЬОС ВІДКИНУВ вимогу деяких західніх союзників Греції щодо негайного привернення в Греції демократичного устрою та заявив, що це станеться після того, як теперішній режим, що постав внаслідку військового перевороту 27 квітня 1967 року, переведе відповідні реформи. Пападопульос промовляв до 500 видатних грецьких діячів і ту промову передавано через радіо - телевізію. Він застерігся проти диктування західніми союзниками, який у Греції має бути лад, та порадив їм дбати більше за збереження власної демократії. Пападопульос заявив, що він заповість розписання виборів на рік раніше, щоб уможливити створення нових партій.

КОМУНІСТИ У ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМІ Є „гнучкими й примирливими", схильними до компромісів — твердить 86-літній „проґресвний" мільйонер з Клівленду, Сайрус Ітон, який перевів 8 днів в столиці Північного В'єтнаму Ганої і говорив там з прем'єром Фам Ван Донґом, міністром закордонних справ Нґуєн Дю Тінем та дорадником делеґації комуністів на Паризькій конференції Ля Дюк То. Ітон твердив у Клюбі закордонної преси в Гонґ Конґу, що це „Америка винувата, що ще нема миру". Але він заповів, що про свої розмови з північно - в'єтнамськими комуністами поінформує Вашинґтон.

УАСТ „Леви" відзначать 20-річчя ювілейним бенкетом 20-го грудня

Чикаґо, Ілл. — В суботу, 20-го грудня, влаштовує Українсько - Американське Спортове Товариство „Леви" в залі свого власного дому при 2353 Вест Чикаґо Евню в Чикаґо Ювілейний Бенкет для відзначення 20-річчя свого існування та праці над вихованням молоді через активність в різних ділянках спорту. Саме двадцять років тому постало УАСТ „Леви", одним із основників якого був бл. п. проф. Іван Красник, який опісля заснував теж при „Левах" відділ Українського Народного Союзу із цією ж назвою. На Ювілейний Бенкет запросило УАСТ „Леви" не лише своїх членів і симпатиків, але також у першу чергу молодь, зорганізовану в СУМА, Пласті, ОДУМ і спортовців других українських спортових клюбів — СК „Крила і СК „Тигри" та представників всіх українських організацій і товариств Чикаґа. Головним промовцем на Ювілейному Бенкеті буде д-р Ілля Мула. Участь в Бенкеті візьмуть представники Головного Уряду УНСоюзу.

„АПОЛЛО 13" ПЕРЕЇЖДЖАЄ ДО МІСЦЯ СТАРТУ

На цій світлині видко, як космічний корабель „Аполло 13" перевозять із „маґазину" для космічних кораблів до того місця - дороги в Кемпі Кеннеді, Флорида, з якої він 12-го березня має вистартувати в третю вже подорож до Місяця під проводом трьох астронавтів.

Секретар оборони повідомляє про зменшення числа рекрутів в 1970 р.

Вашинґтон. — Секретар оборони Мелвін Р. Лерд виявив на пресовій конференції в Пентаґоні, що число рекрутів, покликуваних до військової служби в 1970 р. буде зменшене на 25.000 тому, що вже повідомлено про те, що до квітня з В'єтнаму відкличеться 50.000 вояків. На 1970-ий рік запляновано було 250.000 рекрутів, а тепер вирішено це число зменшити на 10 відсотків. Можливо, що число рекрутів в найближчому році можна буде ще більше зменшити, коли з В'єтнаму відтягнеться ще більше американських збройних сил. Лерд повідомив, що Президент наказав йому поїхати до В'єтнаму в першому тижні лютого 1970 року, щоб на місці оцінити становище на фронті. З Пентаґону повідомляють, що ціллю візити секретаря оборони до В'єтнаму є те, щоб пізнати, чи не можна б прискорити темп відходу з В'єтнаму американських збройних сил. Лерд буде інформувати преидента Ніксона проте, чи стан вишколу в'єтнамських збройних сил дозволить на те, щоб можна було приспішити відхід американців. Він має дати інформації про силу ворога та про його інфільтрацію до Південного В'єтнаму.

Військовий переворот в Панамі тривав тільки один день

Панама, Панамська Республіка. — 15-го грудня два полковники, заступники команданта Крайової Ґвардії Раміро Сільвера і Алмар Санхур наказали повідомити через телевізійну і радіову стацію, що генерал бриґади Омар Торріхоз перестає бути командантом Крайової Ґвардії, який одночасно керував і військовою хунтою від жовтня 1968 року, коли скинули були тодішнього президента Республіки — Арнульфа Аріяса. Генерал Торріхоз був в понеділок в Мехіко Си્ті на кінських перегонах. Переворот відбувся спокійно, населення навіть не звернуло більшої уваги на те, що настала зміна на вершку військової хунти. Та спокій для спричинників цієї зміни в керівництві державою тривав тільки один день, бо генерал Торріхоз 16-го грудня вернувся з тріюмфом до Панами, наказав заарештувати своїх двох помічників — полковників Сільверу і Санхура та взяв під домашній арешт полковника Пініллю, який виконував обов'язки тимчасового президента. Заарештований і полковник Болівер — член хунти. Населення і ґвардисти оваційно повітали генерала Торріхоза.

В Нюарку обвинувачено 55 осіб, між ними і провідника Де Кавальканте

Нюарк, Н. Дж. — Тут 16-го грудня аґенти Федерального Бюра Інвестиґацій заарештували 55 осіб за те, що вони вели незаконну міжстейтову льотерію та були членами таємної організації Мафії, яка різними шантажами незаконно збагачується. Між заарештованими є один із провідників Мафії Сімоне Ріццо Де Кавальканте. Ця Мафія мала річний прибуток коло 20 мільйонів долярів. 100 аґентів ЕфБіАй між годинами 11 перед полуднем і 2 ою по полудні привели до судового будинку 42 особи, чоловіків і жінок, скутих кайданками. Суди займаються тепер зорганізованими злочинами в стейті Ню Джерзі, про які кілька днів тому говорив головний прокуратор ЗСА Джан Н. Мітчелл. Досі на основі слідства оскаржено одного суддю, змушено до резиґнації іншого суддю та погрожено звільненням зі становища посадникові Нюарку Гю Дж. Аддонізіо за те, що відмовився відповідати у слідстві в суді. Голова ЕфБіАй Едґар Гувер заявив, що викриття організованих злочинів в Нюарку належить до найчисленіших арештувань в цьому районі.

Три західні великодержави пропонують Москві розмови про Берлін

Москва. — ЗСА, Британія і Франція звернулися до Совєтів з ідентичними нотами з пропозицією перевести спільну з СССР конференцію у справі ситуації довкола проблеми Берліну та унормування вільного доступу до Західнього Берліну. Три ідентичні ноти, доручені в Москві совєтському міністерству закордонних справ, були виготовлені у тісному порозумінні з західньо-німецьким урядом та стоять у тісному зв'язку з нарадами, які ведуться між СССР і Західньою Німеччиною про покращання їх взаємин. Теперішні західні ноти взяли початок від промови совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика в липні ц. р. на сесії Верховного Совєта в Москві, коли-то він заявив готовість переговорювати про злагіднення відносин довкола Берліну. В серпні ц. р. три західні амбасадори усно заявили свою готовість до таких розмов і Совєти погодились на них, але нічого конкретного в цій справі не зроблено. Справу заактуалізували власне згадані совєтсько-німецькі контакти, нав'язані після приходу до влади в Західній Німеччині соціялістичного канцлера Віллі Брандта. Напруження довкола Західнього Берліну, раз слабше то знову сильніше, існує від серпня 1961 р., коли-то східньо-німецькі комуністи за дозволом з Москви несподівано збудували почерез Берлін „мур ганьби". Совєти наполягали на створення з Західнього Берліну окремої державно-правної одиниці під міжнародною контролею, але відмовлялися так само ставитись до Східнього Берліну, що його проголосили столицею нібито суверенної Східньої Німеччини. Знову ж Західня Німеччина вважає Західній Берлін частиною своєї держави, але не має до нього вільного доступу, бо Західній Берлін відмежований від західнього світу широкою на 110 миль смугою, приналежною до Східньої Німеччини.

Державний секретар конферував з міністром закордонних справ Ізраїлю

Вашинґтон. — Ізарільський міністер закордонних справ, Абба Ебан, прибув під кінець минулого тижня до Америки формально з місією виголошувати промови на різних форумах із збіркою фондів для Ізраїлю, насправді задля переведення розмов у Вашинґтоні у зв'язку з минулотижневою промовою державного секретаря Вілліяма Роджерса, яка була прикрою несподіванкою для ізраїльського уряду, бо солідаризувалася вперше з становищем арабів щодо конечности евакуації Ізраїлем всіх окупованих ним в червні 1967 року арабських земель. Роджерс запеперечив теж Ізраїлеві право змінювати на власну руку територіяльний стан на Близькому Сході і висловився проти „експансіонізму" Ізраїлю, маючи конкретно на увазі анектування Ізраїлем східньої частини Єрусалиму. Ізраїльський уряд негайно зайняв неґативне й неприхильне становище супроти тієї заяви Роджерса. Абба Ебан конферував спершу з дорадником Президента, д-ром Генрі Кізинґером,а після того перевів дво і півгодинну конференцію уДержавному Департаменті з участю державного секретаря Вілліяма Роджерса, його заступника Елліота Ричардсона й асистента державного секретаря для справ Близького Сходу, Джозефа Сіско, який відбув у справі ізраїльсько-арабського конфлікту який десяток нарад з совєтським амбасадором Анатолієм Добриніним і їздив в цій справі до Москви — без успіху. Після тих нарад Абба Ебан заявив, що становище Ізраїлю й Америки виявляє багато спільних точок, але „є й розбіжні". На дальший хід дипломатичних акцій в справі ізраїльсько-арабського замирення великий вплив матиме панарабська конференція „на вершинах", яка починається ще цього тижня в Рабаті у Мароккo.

Москва підвищила видатки на свої військові цілі

Москва. — Совєтський військовий бюджет на наступний рік виказуватиме 17,900.000.000 рублів, на 200 мільйонів більше за минулорічний бюджет. У цілому совєтському бюджеті на 144.500.000.000 рб., він становить 12.4 відсотки, нібито трохи менший відсоток, як минулорічний — 13.2%. Совєтський міністер фінансів Васілій Ґарбузов, реферуючи бюджет на сесії Верховного Совєта на Кремлі, підкреслив, що хоч Совєти змагають ди „загального і повного" роззброєння, проте вони мусять зберегти оборонну здатність на випадок, коли б невдачею скінчилися теперішні американсько-совєтські переговори в Гельсинках про припинення атомового зброєння, совєтсько-китайські переговори у Пейпінґу і совєтсько-німецькі переговори про відмову від війни, як засобу вирішування політичних проблем. Однак офіційно проголошені цифри військового бюджету ніколи не відповідали дійсності, бо совєтські видатки на збройні цілі були завжди засекречувані під різними позиціями й у різних ресортах. Зокрема, видатки на досліди над новими родами зброї та на їх розвиток з-правила вставляється в СССР в бюджет міністерства промислу. Голова державного Плянувального Комітету віце-прем'єр Ніколай Байбаков ствердив у своїй промові на Верховному Совєті недоліки сільського господарства „внаслідку важких атмосферичних умовин і повені" та все це поважний брак товарів для щоденного вжитку.

Д-р Ісидор Глинка повернувся з Перу з канадійською комісією

Оттава. — До Канади повернулась урядова канадійська комісія, яку очолював відомий фахівець - хемік з ділянки зернових культур, український громадський діяч д-р Ісидор Глинка. В кінці листопада ця комісія вивчала справу постачання канадійської пшениці для Перу, країни в Південній Америці. Д-р Ісидор Глинка є головою мільйонової культурної Шевченківської Фундації в Канаді та дорадником Відділу КУК у Вінніпезі. Шевченківська Фундація, якою він керує, вже має понад 300 тис. долярів народного фонду на потреби української культури в Канаді, і лише цього року приділила 20.000 дол. на видання українських підручників.

У Вінніпеґу відбулася річна конференція КУК

Вінніпеґ (КУК) — Річна Конференція Комітету Українців Канади відбулась тут в днях 29 і 30 листопада ц. р. за участю членів Президії і Президіяльної Ради КУК, умандатованих делеґатів від 15 Відділів КУК і 19 Складових Організацій та численних гостей. Заступленими були такі відділи КУК як: Ванкувер, Едмонтон, Саскатун, Реджайна, Норт Баттелфорд, Вінніпеґ, Кенора, Віндзор, Лондон, Монтреаль і Торонто, делеґація якого рівночасно репрезентувала Відділи з Оттави, Ст. Кетеринс, Гамілтону й Ошави. Зі складових Організацій КУК були репрезентовані: БУК, СУС, УНО, ЛВУ, СГД, УРО, ОУПК, Укр. Наукова Рада, УВАН, СУСК, СУМ, УСГ, ОУВЛ (Вет.-Лікарі), Пласт, УТТ, ОУКО, УНСоюз, УРСоюз і НТШ.

Після вислухання звідомлення екзекутивного директора КУК, д-ра С. Яр. Кальби, продовж двох повних днів відбувалась дискусія над чотирма головними темами конференції, яку попередили фахові референти Президії КУК і запрошені доповідачі. Дискусію в справі збереження української мови започатковано словом шкільного референта КУК пані Н. Когуської та звідомленням шкільного організатора КУК І. Боднарчука. Справу поліпшення зв'язку з українською громадою започатковано вступним словом проф. І. Р. Ковалевича, референта преси й інформації КУК, після чого слідував

(Закінчення на стор. 3-ій)

В американському видавництві видано повість про переживання українців в совєтських тюрмах і концтаборах

Ню Йорк. — В американському видавництві Pageant Press International Corp. вийшла англійською мовою п. н. "I Was a Slave and Beggar" („Я був невільником і жебраком") документарна повість Юрія Оленка (George Olenko) про переживання автора й інших українців у совєтських тюрмах і концтаборах. Дія повісти відбувається в 1939-1940 роках, після того як Західню Україну окупували совєтські війська і на окупованих землях почав шаліти терор НКВД. Арештований на вулиці аґентами НКВД після виходу з кіна 19-літній герой повісти був засуджений до трирічного ув'язнення в таборах каторжної праці на Сибірі, де разом з тисячами інших в'язнів українців і не-українців він зазнав важкого поневіряння і знущань. Після звільнення він приєднується до твореної з польських еміґрантів і в'язнів польської Армії для боротьби проти гітлерівських окупантів і разом з нею переходить до Іраку, згодом до Палестини, Єгипту й Італії і вже звідти — після закінчення війни — переїжджає до Англії і ще пізніше в Америку. Автор книжки живе тепер на Північно-американському континенті. Свою повість він надрукував під псевдонімом Юрій Оленко.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В суботу 20 грудня ц. р. о год. 5 попол. у залі УНДому відбудуться Загальні Збори Об'єднаних Американсько - Українських Організацій Великого Ню Йорку. Організації, які мають до 100 членів, висилають по одному делеґатові, від 100 - 500 членів — по двох, а вище 500 членів — трьох делеґатів. З посеред 10-ох точок денного порядку найважливішими будуть — справа репрезентаційного дому в Ню Йорку і вибір нової Управи. Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій є Відділом УККА на Ню Йорк.

РІЗДВЯНИЙ „ВЕРТЕП" У РУТЕРФОРДІ

Рутерфорд, Н. Дж. — В будинку місцевої церкви Юнітаріян Сосайті при 70 Говм Евню відбудеться тут у неділю 21 грудня „Вертеп" з участю видатних українських й американських музик і мистців слова. У програмі „Вертепу" передбачена різдвяна поезія українських, американських, англійських, ірляндських та портуґальських поетів, що її будуть читати українською й англійською мовою Віра Вовк, Оля Кириченко, Патриція Калина, Ненсі Рой, Богдан Бойчук, Юрій Тарнавський та ін. У музично - вокальній частині виступатимуть Дарія Гординська - Каранович, Андрій Добрянський, Вілл Рой, Р. Венке, Р. Стецура, І. Шуган. Буде ілюстрований „Вертеп" двома великими новими картинами Юрія Соловія. Програма, що почнеться о год. 5:30, буде попереджена від години 5-ої по полудні музикою церковних органів.

ДОПОВІДЬ В ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНОМУ ІНСТИТУТІ НТШ

В суботу, 20 грудня ц. р. в годині 5-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку відбудеться чергова Наукова Конференція Українського Військово - Історичного Інституту при НТШ. Конференцію відкриє сотн. З. Стефанів, а доповідь на тему „Етапні установи Української Галицької Армії" виголосить сотн. д-р І. Козак. Доповідь є призначена для ширшого загалу громадянства.

РЕД. БОГДАН КРАВЦІВ ДОПОВІДАТИМЕ В УВАН ПРО БОПЛЯНА

Ню Йорк. — Під час Наукового Засідання Історичної Секції УВАН, що відбудеться в суботу 20 грудня ц. р. ред. Богдан Кравців матиме доповідь п. н. „Боплян в українській і чужоземній історіографії". В доповіді буде поданий перегляд досліджень про „Опис України" Ґійома Левассера де Бопляна та його карти українських земель. Водночас буде влаштована виставка ориґінальних видань і картографічних праць цього видатного картографа України першої половини 17-го сторіччя. Відбудеться засідання о год. 5 по полудні в залі УВАН при 206 Вест 100 вул. в Ню Йорку.

ГОЛОВА ООЛ Д-Р ІВАН ГВОЗДА ІНФОРМУЄ „НЮ ЙОРК ТАЙМС"

Обурн, Н. Й. — Проф. д-р Іван Гвозда, який працює в Обурн Камюніті коледжі та був нещодавно вибраний головою Організації Оборони Лемківщини, переслав до редакції щоденника „Ню Йорк Таймс" інформаційного листа з 7 листопада ц. р., відгукуючись на статтю в тій газеті про Польщу. Не заперечуючи, що поляки потерпіли від нацистів, д-р І. Гвозда наводить приклади того, як польський комуністичний режим поступив безоглядно з українцями з Лемківщини, переселивши їх з рідної землі та й далі дискримінуючи ту національну меншину.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65c.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Різдвяний дарунок Ніксона

Закон про зменшення прибуткового податку й підвищення виплат державної Суспільної Служби, що його приготовляє Конгрес, преса охристила, як „різдваний дарунок" громадянам, обтяженим податками й зростом дорожнечі. Але куди кращим різдвяним дарунком для американського народу була виголошена в минулий понеділок промова президента Ричарда Ніксона про ситуацію у В'єтнамі й шанси замирення. Коли йдеться про Паризьку конференцію у справі В'єтнаму то — на жаль — ті шанси мінімальні, бо комуністи не поступаються від своїх вимог, якими є насправді уярмлення Південного В'єтнаму і капітуляція Америки. Ніксон ствердив, що, очевидно, Америка таких умов не може прийняти і не прийме. Він ствердив також, що інфільтрація північнов'єтнамських військ до Південного В'єтнаму збільшилась. Це — темні пункти в промові Президента. Проте, напевно радісно всі батьки приймуть вістку про те, що до 15 квітня наступного року будуть відкликані дальших 50.000 американських вояків з В'єтнаму. З радістю треба прийняти заяву Ніксона, що він дотримується свого пляну — відкликати з В'єтнаму всі фронтові, „а може й усі інші війська".

Коли б ту заповідь Ніксон зробив без уваги на загрозу, що комуністи можуть силою і підступом перевести там переворот, то це була б сумна новина. Але він не залишив сумніву, що Америка не допустить до того, і рішуче перестеріг Північний В'єтнам проти „помилкового" розрахунку на добру коньюнктуру для уярмлення Південного В'єтнаму. У пересторозі Ніксона була виразна погроза відплатних засобів у випадку нової комуністичної офензиви чи нових масових терористичних актів. Ця погроза не виключає можливости відновлення налетів проти Північного В'єтнаму, тим паче, що редукування американських збройних сил у В'єтнамі стосується покищо тільки наземних військ, а морська фльота й летунство ним не заторкнені.

У промові Ричарда Ніксона не було ніяких хвалькуватих фраз на тему перемоги. Власне її дуже тверезий і дуже ралістичний підхід робив її вартіснішою. Вона виявляла той „обережний оптимізм", з яким британський високий військовий фахівець Роберт Томпсон оцінив теперішню ситуацію у Південному В'єтнамі. У своїй книжці „Нема виходу з В'єтнаму", яка вийшла минулого року, Томпсон оцінював тамошню ситуацію якнайбільш песимістично, закинувши американському державному проводові знехтування головного моменту в'єтнамської проблеми: здатности самих південних в'єтнамців боротися за свою волю і вибороти її. Цю засадничу помилку почала направляти Америка за урядування Ніксона. Він повів приспішене вишколювання й озброювання південнов'єтнамської армії. Найкращим доказом правильности „в'єтнамізації" війни є лють, з якою Північний В'єтнам і В'єтконг зустріли її.

Протягом п'ятьох років війська ЗСА у В'єтнамі доведено до стану 542.000. Понад 60.000 вже відкликано. До 15 квітня число відкликаних зросте до 110.000 і залишиться ще 215.000 фронтового війська. Президент заповів відкликання їх усіх. Тоді залишилось би у Південному В'єтнамі кругло 200.000 летунських, артилерійських, сигнальних, технічних, санітарних та інших допоміжних частин, але й вони будуть відкликані, коли Південний В'єтнам зможе заступити їх власними частинами. Це не буде скоро, але це — єдина реальна можливість закінчити для Америки активну участь у тій нещасливій війні, яку давно можна було закінчити воєнною перемогою, коли б не зроблені помилки. Ричард Ніксон зробив в сторону комуністів нові жести замирення. Він обіцяв бути „гнучким і згідливим" у ділових переговорах в Парижі і натякнув на припинення бойових дій без формального перемир'я чи миру. Але політика Ніксона не є пасивним вичікуванням примирливости комуністів, — вона активна навіть при дальшій їх ворожості.

Виступ Ричарда Ніксона був показною лекцією, скільки ділового, історичного змісту можна вкласти в 10-хвилинну промову, — коли важити кожне слово, кожне речення, кожну думку. Та логічна, переконлива промова, навіяна реалістичною оцінкою ситуації і ідеалістичною вірою в перемогу ідеї справедливого миру, напевне приснає ще більше прихильників теперішньому американському Президентові і його політиці, вдячних йому за цей його різдвяний дарунок.

М. Л-ий

ВІЛЬНУ ГРЕЦІЮ ТВОРИЛА ЕМІГРАЦІЯ

На революцію як засіб здобуття національної незалежности багато греків дивилися з острахом, і тих, що бажали насильного перевороту, вважали ненормальними. До греків, що були проти революції, треба зачислити засланого вченого Адамантіса Кораїса (жив у Парижі), який усе своє життя віддав для відродження й очищення грецької літературної мови, князя Каподістрію і молодого вченого Спірідона Трікупіса (кол. державного секретаря англійського міністра лорда Гільфорда), першого історика нової Греції. Всі вони були тієї думки, що найважчою справою для Греції є освіта. Та тяжко було збагнути, як саме з поміччю освіти можна позбутися турецької окупації.

Культурне відродження, для якого ці люди віддали все своє життя, зближалося, перші проблиски відродження можна було запримітити в початковій освіті, літературі, журналістиці й Церкві. Грецькі школи завжди були в Греції, а після наполеонівських воєн число їх постійно зростало. За час між половиною XVIII стол. і 1821-им роком появилося яких 2.500 книжок грецькою мовою, але всі... за кордоном. У Відні 1784 р. став виходити перший грецький часопис.

Щоб здобути високу освіту, греки також мусіли еміґрувати за кордон. Вони верталися на батьківщину обізнані з творами тодішніх европейських учених і філософів. Перекладені на грецьку мову твори тих учених зробили великий поштовх для відродження Греції, як також і Байронові поезії під час його перших відвідин у Греції (1809). Поезії першого грецького національного поета Ферайоса появилися за кордоном. Грецький учений Корайос виголосив у Парижі в 1803 р. доповідь п. з. „Спогади про сучасний стан цивілізації Греції" для французьких учених.

В 1789 р. появилася в Царгороді грецькою мовою книжечка „Батьківська поука", яка осуджувала революційні ідеї і вихваляла султана, як оборонця християнства. Автором цієї книжечки був, правдоподібно, пізніший патріярх Ґріґоріос V, якого турки в 1821 р. повісили, коли вибухло протитурецьке повстання. Одначе, треба признати, що грецьке духовенство, перебуваючи під впливом нових ідей, що приходили з-за кордону, було головним чинником у революційному русі, брало активну участь у повстанні і чимало духовників заплатило за це своїм життям.

Провідники революції запевняли, що освіта — це найпевніший і найправильніший шлях для нової грецької ґенерації. Але до якої мети міг цей шлях довести? Чи вони вірили в незалежність своєї батьківщини? А ті греки, що жили у Греції і бажали революції, не вірили, що взагалі за їх життя може прийти визволення. Інша верства освічених греків, які інакше підходили до цієї справи, були царгородські фанаріоти*. Вони підходили до того хитріше та практичніше, але також спочатку були проти революції.

Впродовж XVIII стол. сила й значення фанаріотів, що служили в оттоманській державній службі, зростали, бо фанаріоти мали зв'язки з християнськими державами, були здібними дипломатами, знали чужі мови (турки погорджували чужими мовами). Деякі з найважливіших становищ при султанському дворі були монополем фанаріотів.

Вище духовенство, як уже згадано, дивилося на визволення Греції так, як еміґрація. Єпископ Ігнатіос з Арти мусів утікати до Італії, щоб врятуватися від турецької помсти. Там він співпрацював із провідними фанаріотами, які вважали, що незалежність Греції можна здобути лише силою. Так само думав князь Олександер Маврокордатос (приятель Байрона), що жив поза кордонами Греції.

Греки, які сиділи в Греції на добрих посадах, втішалися привілеями під окупацією і вважали, що національна революція зовсім не бажана для розв'язки грецького питання. Адамантіс Кораїс, що жив за кордоном, писав про таких людей: „Замість Мільтіядів і Темістоклів, якими Европа все ще захоплюється, нашими провідниками стали падлюки ще гірші, ніж турецькі тирани". Деякі багаті греки, як, наприклад, Петробей Мавроміхаліс, говорили, що воліють бути панами у своїй власній хаті, ніж коліщатами в національній машині. Таких греків звали „християнськими турками". До небагатьох грецьких професіоналістів, що були прихильниками революції, треба зарахувати Івана Колстіса, офіціяльного лікаря губернатора Еперу Алі Паші. Із великих поміщиків перший заявився за революцію Андреас Заїміс, прабатько родини дуже заслуженої для справи незалежности Греції. Небагато щирих патріотів із нижчих суспільних верств теж були прихильниками революції, як, наприклад, Макрібіяніс, автор цікавих „Спогадів", які написав після того як Греція стала вільною.

Думка зорганізувати повстання вийшла від грецьких купців, що постійно жили або довший час перебували поза кордонами Греції. Вони, мавши широкі зв'язки у себе вдома і в країнах Европи, потворили таємні організації під назвою „Філікі Етаірія". Щоправда, „Філікі Етаірія" не були першими, що працювали для визволення Греції. Ріґас Ферайос заснував у Відні ще на початку XIX стол. таємну організацію, але вона розлетілася, коли її засновник попався у засідку віденської поліції і австрійський уряд видав його Туреччині. Турки повісили Рібаса.

Рібасову організацію піддержували чужі держави, прихильником його був баварський король Людвик I. Членом цього товариства був навіть, як кажуть, Іван Каподістрія, хоч він займав з Англії відповідальне дипломатичне становище. Два брати Каподістрії, Аґостіно й Вієро, були активними членами товариства.

Найбільше заслуженими для визволення Греції були грецькі купецькі колонії в Лондоні, Менчестері, Парижі, Женеві, Одесі, як також у багатьох містах Німеччини й Італії. Одначе, греки, що розраховували на чужу поміч, розчарувалися, коли 1819-го року англійському високому комісарові Мавтбеґенові вдалося переконати британський уряд, щоб Парґу, пристань в Европі, віддав він Туреччині. Парґа належала давніше до Венеціянської республіки, а після упадку тієї республіки була під протекторатом Великої Британії. Каподістрія жалівся з цього приводу перед британським урядом, але все було даремне.

В 1821-му році митрополит Патрасу Ґерманос проголосив день 25 березня днем загального повстання проти Туреччини. Цей день і досі всі греки святкують як національне свято. Повстання охопило всю Грецію. На руку повстанцям було те, що Алі Паша, забажавши бути незалежним ґубернатором Епіру, виступив одверто проти султана, як також і те, що залоги грецьких кораблів, громлячи недолугу турецьку фльоту, по черзі займали грецькі прибережні міста.

Як лише вибухло протитурецьке повстання, турки повісили в Царгороді патріярха Ґріґоріса, а всіх тамошніх греків вимордували.

*Назва фанаріоти походить від Фанар, грецької дільниці у Стамбулі, де міститься екуменічний патріярхат. Назва Фанар відносилася до членів родин, що жили у тій дільниці в рр. 1711-1821. Турецький уряд призначав їх господарями дунайських князівств. Цю добу молдавсько - волоської історії звичайно звуть теж фанаріотською добою. Тому, що грецькі князі взяли активну участь у протитурецькому повстанні 1820-21 рр., Порта повернула до давнього звичаю, себто господарями визначала місцевих князів.

„Реформи" в київських крамницях

Київська преса вліті цього року інформувала про проведену в кількох крамницях столиці України „торговельну реформу". Суть її полягає в тому, що крамниці почали працювати більше за західнім зразком: покупці мають вибирати собі товари, продавці мають при потребі подавати інформації, а касири — відбирати оплату.

Про наслідки такої реформи, заледве приховуючи факт розкрадання товарів, пише читачка газети „Молодь України", яка, приїхавши з Кіровограду, вирішила дещо купити для родини. У числі з 2-го грудня в тій газеті вона розповідає:

„Через цю нову систему самообслуговування я взагалі не потрапила до крамниці „Взуття", що на Хрещатику. Заради нової системи простора колись крамниця нині поділена на якісь закапелки. Примірoм, хочете приміряти жіноче взуття 36-го розміру, заходите в одні двері, потрапляєте у невеличкий коридор, де вже зібралося до 30 покупців, і стаєте в чергу, щоб лише зайти до залі. На дверях — сувора дівчина, яка реґулює чергу: одна — вийшла, одна — зайшла. Так ось: я так і не зайшла, бо часу і на вистоювання в черзі, і на огляд товарів у мене б не вистачило. Така ж історія у відділі чоловічого взуття, куди можна потрапити лише з іншого входу і також відбувши чергу. Ще більш здивував мене варіянт самообслуговування, впроваджений у відділах трикотажних виробів центрального універмагу і крамниці „Синтетика". Треба перестояти чергу, щоб одержати величезний сітчастий кошик. З ним і лише з ним можна потрапити в „загінку" відділу. Отже, руки зайняті (в одній — кошик, в іншій — ваша особиста торбинка). Роздивлятися щось в такий спосіб незручно. В таких обставинах продавець перестає бути консультантом і порадником, а перетворюється на сторожа. Контроль при видачі теж став подвійним. Отже, не тільки не зручно, але й образливо".

Молода продавчиня в крамниці „Синетика" ствердила, що продавці змушені там перетворюватись на наглядачів, що „виручка не збільшилась", постала „плутанина в розмірах товарів і, нема чого гріха таїти, нестачі", себто крадіжки товарів.

Совєтські громадяни бояться відповідати

Київ. — Як повідомила „Радянська Україна" з 12-го грудня, в далеких районах СССР, особливо на Півночі, вже проведено перепис населення, хоча він формально відбудеться 15 січня 1970 року. У тій газеті виявлено, що опитувані боялися відповідати на запитання „скільки часу живете на одному даному місці"? Газета пояснює, що це потрібно для вивчення питання міґрації — переселювання населення: „Глибоко вивчати причини міґрації, щоб у дальшому впливати на її потоки, — одне з завдань перепису. Тимто і є в переписному листі запитання, скільки часу людина проживає в даному місці. І якщо з'ясовує, що менше двох років, то її попросять назвати місце, звідки вона приїхала, і причини переїзду Не треба думати,, що в цих запитаннях є якась „пастка" і що відповідь може якось впливати на дальші пляни людини. Але так чомусь вважає дехто з жителів тих районів, де через труднодоступність у зимовий час перепис проведено достроково". Газета вмовляє читачів, щоб вони не боялись відповідати на це запитання. У переписній анкеті треба точно подати ім'я, прізвище, рік народження, адресу, місце праці тощо, а хто не жив на даному місці довше, як два роки, треба пояснити, чому і звідки він прибув. Такі детальні запити населення, очевидно, розцінює як поліційні заходи.

ВРАЖЕННЯ ЧЕХА В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

У швайцарському тижневику „Ді Вельтвохе" ц. р. подано розповідь громадянина Чехо-Словацької Республіки про відносини в Карпатській Україні.

Франтішек Новак одружився по останній війні з дівчиною зі села біля Ужгороду, в Карпатській Україні, яку тоді большевики відірвали від Чехо - Словаччини і приєднали до СССР. Молода пара переселилася до Праги, а брат молодої залишився в селі і став совєтським громадянином, а згодом міліціонером. З того часу рідня була розділена герметично замкненим кордоном, гіршим, ніж „залізна заслона".

Щойно в цьому році дозволила совєтська влада Новакам поїхати в Карпати, щоб по 24-ох роках побачитися з братом. У міжчасі листувалися вони один або два рази на рік, і в листах брат Новакової писав, що їм живеться добре, що мають усе потрібне для життя. З тих листів Новаки набрали враження, що брат живе в добробуті, тому, вибираючись до нього в гостину, відповідно приготовилися: гарно зодягнулися, накупили багато дарунків, передусім дорогої матерії, яку можна було дістати в Празі в крамницях, де продають товари за чужу валюту.

Вибралися в дорогу. Перше розчарування, яке зустріло їх при виїзді з Чехо-Словаччини, була заборона їхати автом. Друге — при митній перевірці на совєтському кордоні держали їх так довго, аж поїзд від'їхав без них. Третє — кондуктор наступного поїзду зажадав від них нових залізничних квитків. Суперечка між Новаком і кондуктором тривала досить довго, машиніст паровоза терпеливо чекав на кінець „розмови", і тому поїзд спізнився на годину. Але Новак „виграв" і не купив нових квитків.

На станції очікував гостей брат з двома таксівками. Вони поїхали додому окремо, але брат наказував уважати на таксівкарів, бо можуть щось украсти.

З очікуваного добробуту не побачили Новаки нічого. Навпаки, мешканці села, убого вдягнені, стояли біля своїх хат і широковідкритими очима приглядалися гарно зодягненим чужинцям. І кожного наступного дня стояв гурт людей перед хатою міліціонера — шваґра Новака, щоб поглянути на чеських гостей.

Після перших радісних хвилин привітання міліціонер попросив шваґра, щоб він перебрався в гірше вбрання, бо з „буржуєм" не може він показатися перед очі секретаря політичного комітету: це може мати для нього погані наслідки. Подарунками брат не втішився, бо... як про це дізнаються. Тоді Новак порадив шваґрові продати ті подарунки, але й з тим була не легка справа, бо в сусідньому селі один громадянин продав віз каміння і за це, без ніякого судового доходження, виселено його в якусь далеку місцевість. Повернувшись по трьох роках, він не відважувався й словом про те згадувати.

Щоб дістати дозвіл на приїзд сестри і шваґра брат Новакової мусів заплатити в сільраді сорок рублів, себто майже ввесь свій місячний заробіток. Це відбилося на його сім'ї, яка мусіла протягом року рахуватися з кожною копійкою. Але управа колгоспу дала йому 500 рублів, щоб він міг погостити гостей з Праги. Окремо дістав ще кредит в касі партійного комітету на 500 рублів, щоб „чехам", себто сестрі й шваґрові, купити дарунки. Та купувати не було чого, бо Новаки мали все або могли купити в Празі краще й дешевше.

Нарешті брат Новакової дав себе переконати, щоб привезені дарунки продати в селі, віддаленому більше ніж на сто кілометрів. Щоб виїхати з свого села, мусів він дістати від районової влади окремий писаний дозвіл, бо без такого папірця не вільно виїздити в інший район.

Місцева влада дозволила міліціонерові особисто „сторожити" свого шваґра. Новак не міг без нього зробити й кроку, щоб йому не пошкодити.

Життя колгоспників дуже примітивне. Санітарні влаштування, водопровід, телевізія і радіо існують тільки в клюбових, партійних і громадських приміщеннях. Люди носять воду з колодязів і мусять тяжко працювати, щоб виконати „норму". Заробляють на місяць коло 10 рублів. Хто не виконає норми, тому можуть забрати корову, і сім'я буде голодувати.

З одної сторони біда, а з другої — марнотратство. Коли голова колгоспу запросив Новаків до себе в гостину, столи вгиналися від харчів, а водка плила струмками. Цікаві жінки і діти ковтали слинку, дивлячись крізь вікна на „бенкет", аж поки секретар управи колгоспу не відігнав їх своїм громовим голосом.

До цього репортажу додана фотознімка підкарпатського села з написом: „Ідилія з Карпатської України; країна та сама, але в іншому світі".

Подав О. З.

ПАПА ТАВРУЄ ВІДСТУПНИЦТВО СВЯЩЕНИКІВ

Рим. — Папа, промовляючи за щорічним звичаєм перед Різдвом до кардиналів, говорив про „невдачі, небезпеки й потреби" Католицької Церкви та її важкі переживання „в часі хуртовини,, характеристичної для нашого часу". Папа згадав теж про відхід від Католицької Церкви „невеликого, але замітного" числа католицьких духовників і назвав це „нашим терновим вінком". Все ж, Папа Павло VI висловив віру у Боже Провидіння і непохитне післанництво Христової Церкви.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

О. Кононенко-Трофимовська

ОЛЕКСІЙ АЛЧЕВСЬКИЙ — ОСНОВОПОЛОЖНИК УКРАЇНСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ

Алчевські — це родинне прізвище, яке у минулому столітті було відоме не тільки в Україні і Росії, але й на Заході Европи. Більшість членів цієї родини принесла користь Україні або безпосередньо працюючи для Батьківщини, або величуючи ім'я її своїми талантами.

На початку 60-их років років минулого сторіччя до Харкова приїхало подружжя — Олексій Кирилович та Христина Данилівна Алчевські. Воня почали жити скромно, відкривши чайну крамницю, і в перші роки нічим не звертали на себе уваги своїх співгромадян.

Через деякий час стало відомим, що Алчевська заснувала недільну школу для дорослих, пристосовану до потреб тих, що мали можливість навчатися тільки в неділі і свято, отже головно для хатніх помічниць.

За деякий час вийшло три томи книги Х. Алчевської „Що читати народові" — „Книга дорослих". Ці видання мали великий успіх, а в пресі винятковий розголос. Алчевська повезла свої книжки на Всесвітню виставку в Парижі, де здобула нагороду — почесний диплом.

Недільні школи незабаром постали у багатьох місцях України і поза її межами, в Криму і на Кавказі.

Треба сказати, що Алчевські завжди підкреслювали, що вони українці. Вони ввесь час були в товариських стосунках з професорами: М. Сумцовим, М. Міхновським, Гнатом Хоткевичем та іншими. В їх домі влаштовувано українські концерти, виступи бандуристів. Нашим мистецтвом, музикою та літературою захоплювались їхні діти — актор-співак Іван, композитор Григорій і поетеса Христя.

Олексій Кирилович Алчевський народився в м. Сумах, на Харківщині в 1835 р. За освітою він був гірничим інженером і працював у цій ділянці. Був надзвичайно обдарованою та енерґійною людиною і від 60-их років минулого століття надвичайно багато зробив для економічного розвитку України. Його оправдано треба вважати основноположником української вугільної та металюрґійної промисловости і нашого фінансово-банкового господарства.

З його іменем, як з творцем, власником або й керівником, пов'язане постання таких преважливих інституцій: Земельного банку, (що багато прислужився для розвитку сільського господарства та будівництва України), Торговельного банку, Олексіївського гірничопромислового товариства, Донецько-Юріївського металюрґійного товариства „Дюмо" та інших. Працювати в підприємствах Алчевського вважалося щастям, бо він, крім заробітної платні, виплачував своїм працівникам тоді ще не знані в Україні тантьєми, тобто частину прибутків, яка іноді сягала 50% річного заробітку.

Багато грошей Алчевські витрачали на добродійні цілі, будували лікарні, школи, бібліотеки в Харкові і в інших місцевостях, наприклад, в Олексіївці, видавали книжки для народу.

Розбудова багатств української землі, її промисловости, сільського господарства, банкових інституцій, одним словом національної економіки, не була згідна з урядовою політикою централізації, що трактувала неросійські терени як колонії Росії. Така політика в дальшому допровадила до упадку національно - спрямований розвиток економіки України.

Становище ускладнювалося ще тим, що в Росії переводилась грошова реформа — зміна двох валют, що існували до 1897 р., срібла та асиґнацій на золото. Російські банки промощували собі і закордонному капіталові шлях на Україну і, використовуючи кризу, вели рішучий наступ на незалежний ще від них український банк.

Одночасно провадився наступ і на промисловість. „Дюмо" виготовляв залізничі рейки, і йому в державних замовленнях відказано. Треба було також проводити реконструкцію заводу, а на це була потрібна позика в 3 —10 мільйонів карбованців.

В кінці 1901 року Алчевський поїхав до Петербурґу просити у всесильного міністра С. Вітте позику, яка могла б запобігти кризі і привернути попередню силу „Донецькому басейнові". Вітте відмовився дати позичку. Алчевський, повертаючись додому, в розпачі кинувся під поїзд.

В самогубстві надзвичайно популярного в Харкові Алчевського обвинувачували всі міністра. Говорилося, що причиною відмови було те, що Вітте побоювався конкуренції талановитого економіста-підприємця.

Смерть Алчевського приспішила катастрофу керованих ним підприємств. Після його смерті на біржі постала паніка, наслідком якої акції підприємств Алчевського в начній мірі втратили свою вартість і перейшли на власність банків, головно петербурзьких. Наскільки різко вони впали, видно на прикладі Харківського земельного банку: при нормальному курсі ціна тих акцій становила 440-445 руб., а кілька днів після смерті Алчевського — всього лише 125 руб.

Банки, що затримали в себе акції Алчевського, або скуповували їх за безцінь, дуже розбаґатіли. В першу чергу це був московський банковий дім Рябушинського.

Упадок Харківського торговельного банку тяжко відбився і на пов'язаних з ним промислових підприємствах, зокрема на одному з найбільших з них — Донецько-Юріївському товаристві. Від того часу українська промисловість стала безборонною перед апетитами російських і французьких фінансових концернів. Така ж доля припала і заснованому Алчевським Олексіївському гірничо-промисловому товариству. Одним з найбільших його акціонерів після катастрофи став Волзько-Камський банк.

Боротьбу з національно-територіяльними банками провадила Москва не лише в Україні, але й у Білорусі. На тлі штучно створеної кризи йшов процес нищення національної фінансово - кредитової системи і скріпленя фінансової монополії російських, у першу чергу петербурзьких банків.

Міністер Вітте призначив ревізію банку і підприємств Олексія Кириловича, що тривала більше як рік. Царський уряд видав про справи Алчевського спеціяльну книжку, в якій насвітлив їх тенденційно.

Внаслідок краху Земельного банку ніхто матеріяльно не потерпів, бо родина Алчевських, не стараючись зберегти щось для себе, разом з кількома іншими родинами, покрила зобов'язання своїми власними домами та мастками, хоч за законом не мусіла цього робити.

Всі діти Алчевських визначалися високою культурою, невичайними здібностями і принесли багато користи для України. В домі родини Алчевських відображується, неначе в дзеркалі, політика Росії щодо України. Як ця шляхетна родина, так і Україна була зруйнована політично, економічно і культурно.

І хоч на похорон Олексія Кириловича прийшли тисячі людей, і на його могилу покладено сотні вінків, нікому, наскільки мені відо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СОЮЗОВЦІ! ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.694 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 306 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО ПОВНИХ 5,000. ПРИСВЯТІТЬ УВЕСЬ СВІЙ ЧАС ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙ БАТЬКА СОЮЗУ!

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Б. Н., Філядельфія: Маєте правду, такі турботливі події, як трапились у Філядельфії в неділю, 7-го грудня, не тільки заслуговують, але й вимагають редакційного коментаря. Він у нас уже давно готовий до друку, але тому, що всі заінтересовані сторони виявляють багато доброї волі наладнати справу, це дає нам надію, що зможемо змінити заголовок нашого коментаря із: „З радістю журба обнялась" на „Зжурбою радість обнялись" та з нагоди недалекого Різдва Христового з радістю проголосити, що у нас справді „на землі мир між людьми доброї волі".

ВШ. В. Б., Ріґо Парк, Н. Й. Дякуємо за голос про „русифікацію". Радо надрукували б, але у таких випадках, крім назви школи, ми воліли б „сконкретизувати" подію також іменами осіб, батька і сестри-учительки, щоб не кривдити невинних та не практикувати „колективної відповідальности", бо подія і Ваші висновки кидають тінь на цілу школу і на всіх учителів.

ВШ. І. Д-ко, Рочестер: Ваші пропозиції, щоб цілком „відполітизувати" УККА та перетворити його на централю виключно культурної активности, вже були предметом публічних дебат, також на сторінках „Свободи". Ваша помилка в тому, що б усю політично-українську репрезентацію та активність виконували ДЦ УНР, УГВР чи АБН, бо це для Вашингтону чужі установи, а УККА репрезентує американських громадян, з голосами яких у Вашингтоні та в стейтах і містах куди більше рахуються, ніж навіть з найвимовнішими арґументами тих, що не голосують. Крім того, Ваші пропозиції вимагали б основних змін у статуті і структурі УККА, що міг би вчинити тільки наш Конгрес, отже справа буде актуальна щойно за три роки, перед черговим нашим Конгресом.

ВШ. Ф. Л-нч, Філядельфія: Дякуємо за „Враження із Буковини". Радо надрукуємо, як тільки звільниться місце в „підвалі" щоденника. Перед друком порозуміємось з Вами листом.

ВШ. К. Т-ко, Едмонтон: Допис одержали і при нагоді використаємо. Ми тільки дуже перевантажені залеглостями подібних матеріялів.

ВШ. О. О., Чикаґо: Ми не маємо евіденції котра парафія за яким календарем святкує церковні свята. Знаємо тільки, що частина наших читачів святкує за новим, а частина за старим календарем, тому в газеті відзначаємо одні і другі свята.

НОВІ ВИДАННЯ

„ВОЛОСОЖАР", чч. 1-13

Вийшов друком ілюстрований літерат.-мист. журнал „Волосожар" чч. 1-11-12-13, січень, 1970, з творами З. Дончука, Л. Мурович, Я. Дорошенка, Ів. Франка, Ф. Мелешка, Л. Полтави, Є. Маланюка, Г. Журби, І. Багряного, Н. Щербини, Ю. Мовчана, В. Ворскло, С. Підкови, Ів. Манила, Н. Вуало, М. Рильського, М. Коцюбинського, Ів. Овечка, П. Карпенка-Криниці та ін. Надруковані деякі листи У. Самчука, В. Варки, А. Галана, П. Скоропадського, П. Феденка, В. Гайдарівського, Г. Вагряної та ін. Опубліковано також заяву-вияснення Дм. Донцова в справі „Волосожару". Річна передплата 2 доляри, ціна 1 прим. — 35 центів. Усі числа „Волосожару" (за минулі роки) можна замовити за 2 дол. Замовлення та гроші (можна готівкою) висилайте на адресу: Mr. I. Manylo,

Cumberland Rd.

Millville, N.J. 08332, USA

Піяністка Дарія Дрогомірецька вперше в Ню Йорку

В неділю 28-го грудня виступить вперше з концертом перед українською публікою в ЗСА молода 22-літня піяністка Дарія Дрогомірецька.

Дарія Дрогомірецька, дочка відомої у Львові вчительки ритміки школи Жак Далькроза, гарфістки та піяністки Оксани Федак-Дрогомірецької та інженера Андрія Дрогомірецького, від наймолодших років виказала незвичайні музичні здібності і була прийнята як най молодша учениця до Вищої Державної Консерваторії в Парижі у віці 12-ти років. Консерваторію закінчила з відзначенням, здобуваючи в 1960 р. першу медалю за читання нот, у 1966 р. за гру на фортепіяні, а в 1967 р. за камерну музику. Завдяки цим успіхам Д. Дрогомірецька одержала повну стипендію французького уряду на 4 роки.

Молода піяністка, що проживає з батьками в Парижі, має вже за собою ряд концертів та успіхів у конкурсах сама і в камерному дуеті в Бельгії, Кенії, Німеччині, Австрії та у Франції. Взимку 1968 р. одержала вона дуже прихильні критики паризьких музичних рецензентів з приводу свого концерту з оркестрою паризької консерваторії. В 1968 р. здобула вона також першу нагороду в професійній камерній музиці та брала участь у міжнародному конкурсі гри на фортепіяні в Канаді.

Цього року Д. Дрогомірецька брала участь у міжнародному музичному конкурсі у Ріо де Жанейро, Бразилія, а тепер підготовляється до відомого шопенівського конкурсу у Варшаві.

Перебуваючи на короткій гостині в Ню Йорку, Дарія Дрогомірецька дасть свій перший концерт перед українською публікою в неділю 28-го грудня ц.р. о год 5-ій по полудні в Українському Інституті Америки. Концерт відбувається під протекторатом Українського Музичного Інституту Америки й напевно викличе широке зацікавлення серед українських музиків Ню Йорку та околиці.

ОЛЕКСІЙ АЛЧЕВСЬКИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мо, не прийшло на думку увіковічнити його пам'ять у друкованому слові.

Нехай цей короткий нарис віддасть належну пошану цьому великому патріотові і енерґійному діячеві на полі промисловости і економіки України. Він знав, що не тільки політичний тиск на українське слово і культуру руйнують його Батьківщину, але також, і то не в меншій мірі, економічний натиск на її господарство. Він старався тому протидіяти, і заплатив за це життям і родинною траґедією.

20 ГРУДНЯ Ц. Р. ВІДБУДЕТЬСЯ в Рабаті в Марокко нова панарабська конференція „на вершинах". ЗСА заявили, що вони раді відновити дипломатичні взаємини з Єгиптом, Сирією, Альжиром, Іраком і південним Єменом, які зірвали ті взаємини, закинувши Америці солідарність з Ізраїлем.

У Вінніпеґу відбулася річна конференція КУК

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

доклад Р. Петришина, представника СУСК. Дискусію про наладнання організаційної праці КУК в терені започаткував організацій н и й референт КУК С. Романів, а справу фінансів та збірок фондів КУК впровадив до дискусії речевим словом фінансовий референт КУК А. Яремович, який рівночасно давав відповіді на всі запити у фінансових справах.

Крім тих чотирьох ділових справ, від Шевченківської Фундації звідомлення зложив президент Фундації д-р І. Глинка, а від Статутової Комісії КУК, в заступстві голови І. Ю. Карасевича, звітував член комісії мгр. І. Іванчук. Згідно з тим звідомленням, Статутова Комісія, до складу якої входить також Ю. Гвоздулич і яку покликано Президією КУК після 9-го Конгресу, ствердила, що статут КУК з 1959 року,за постановами якого КУК працює, не відповідає деяким клявзулям формального чартеру реєстрації. На думку цієї Статутової Комісії, склад її повинен бути доповнений принайменше представниками БУК і СУС, щоби підготовити узгіднений проєкт нового статуту КУК, який був би представлений Президії під розвагу, перед скликанням 10-го Конґресу КУК.

З гостей в дискусії забирали слово сенатор П. Юзик і посол федерального парляменту М. Смерчанський, який рівночасно є президентом Федерації Клюбів Українських Професіоналістів і Підприємців Канади. Посол Смерчанський подав до відома, що Вінніпезький Клюб Українських Професіоналістів і Підприємців вже вступив до складу Відділу КУК у Вінніпеґу, а Федерація, через уповноважених делеґатів, співпрацюватиме з Президією Централі КУК. Посол Смерчанський просив подати це повідомлення до відома управ Відділів КУК усіх провінцій Канади з метою наладнання тісної співпраці між Відділами КУК і клюбами наших професіоналістів і підприємців.

Після закінчення дискусії, Конференція в загальному погодилась на рекомендації, запропоновані екзекутивним директором КУК, яких остаточний текст, після узгляднення зголошених доповнень, устійнено на засіданні Президії КУК та які охоплюють такі проблеми, як збереження української молоді, зв'язок з Українською Громадою, наладнання праці КУК в терені та Фінанси і Збірки Фондів КУК.

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК У КУРИТИБІ

Куритиба, Бразилія. — У великому Домі Хліборобсько-Освітнього Союзу відбувся під патронатом ХОС-у баль молодих українок - дебютанток. Семеро молодих бютанток. Семеро гарних ли з партнерами на сцені, що була удекорована під український сад із альтанкою, освітленою місяцем. П Ірена Колодинська-Ґеттер сказала до дебютанток промову, закликаючи їх включитися в життя українських організацій. Дебютували панни: Аніта Лемішка, Ярослава Р. Мичко, Яра Ірена Сподарик, Надія Щур, Інез Терезіня Білик, Ольга Н. Климчук та Віра М. Ґімарайс. Презентація закінчилась першим вальсом дебютанток з батьками і забавою.

5 ПІВДЕННО - СХІДНІХ АЗІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ НАРАДЖУЮТЬСЯ тепер в столиці Маляйзії, Куаля Люмпурі. Маляйзія, Сінґапур, Філіппіни, Таі (Сіям) і Індонезія заснували в 1967 році „Асоціяцію південно - східніх азійських країн" задля тіснішої співпраці в ділянках фінансів, транспорту, культури, харчової продукції, торгівлі й промислу. Всі вони загрожені комуністичним імперіялізмом.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ моєї Найдорожчої СЕСТРИ

бл. п. Д-р СОФІЇ ПАРФАНОВИЧ

лікарки й письменниці буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 26-го грудня 1969 року

о год. 10-ій ранку

в церкві НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ П. Д. МАРІЇ в ДІТРОЙТІ-ГЕМТРЕМК, Міш.

Приятелів і Знайомих просимо про участь і молитви.

ЮЛІЯ ЦЄПЛА, сестра

Замість квітів на могили:
бл. п. ОЛЬГИ ЧАПЕЛЬСЬКОЇ,
о. проф. ТЕОФІЛЯ ГОРНИКЕВИЧА
і дир. ІВАНА ШЕПАРОВИЧА
складають 150.00 долярів
на Фонд Верховного Архиєпископа
Олена, Евгенія, Марта і Андрій ЧАПЕЛЬСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої Товаришки
сл. п. СТЕФАНІЇ МОРОЗ
складаємо 20.00 долярів
на Сестер Служебниць у Франції.
Марія і Теодор НАГІРСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. СТЕФАНІЇ МОРОЗ
складають 20.00 долярів
на Сестер Служебниць у Франції
Надія і Роман МАНДРУСЯКИ

Замість квітів на могилу
бл. п. БОГДАНА ПЕТРА ГАЙДУЧКА
батька Бориса, Марійки і Арети
складаємо 50.00 долярів
на Собор св. Софії в Римі
Христина, Маруха, Алексеандер, Оля, Рома, Дзвінка, Роман, Богдан і Наталка, Ірена і Петро, Муха і Омелян.

Замість квітів на могилу
сл. п. д-ра ВОЛОДИМИРА БІЛОЗОРА
кол. сотника-лікаря УСС і УГА
зложив д-р ГРИГОРІЙ НИЧКА суму 10.00 дол.
на Дар Українському Воєнному Інвалідові.
Щиро дякуємо.
УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 2-го листопада 1969 року загинув у В'єтнамі наш Найдорожчий СИН і БРАТ

св. п. МИКОЛА ЗОЗУЛЯ

Поховано 17 листопада 1969 року на цвинтарі св. Михайла в Розліндейл, Масс.

Висловлюємо нашу найщирішу подяку Всечесному отцеві С. Чомкові, парохові католицької церкви Христа Царя за Панахиди в прощальних днях 9, 15, 16 і 17 листопада та зворушливу проповідь під час Служби Божої.

Наша сердечна подяка парафіяльному Хорові, диригентові п. С. Даскові і всім Хористам, що так віддано звеличали своїми співами похоронні відправи і Панахиди.

Щира подяка Осередку СУМА В. Біласа голові п. М. Возьному, булавному п. В. Ганчареві, виховниці п-ні О. Банадига за виголошену доповідь в українській і англійській мові, всім Членам СУМА і Ю СУМА за стійку при домовині та віддану участь в усіх Панахидах і похороні.

Сердечна подяка Студентській Громаді за вінок та подушку, що передано на домовину і п-ні Майкут за вінок.

Наша особиста сердечна подяка за потіху в хвилині нашого горя сестрі з Родиною Бартків, Родині Баран, Родині Ганчар, Родині Гуменюк, Родині Борескі, Родині Допавець, Родині Сухий і Родині Цупко.

Односельчанам Родині Дмитрик і Родині Паславські з Ню Йорку та Родині із Честер, Пенсильванія.

Наша сердечна подяка всім Приятелям і Знайомим за співчуття, молитви, Служби Божі, гарні квіти і грошеві пожертви на фонд будови церкви, Його імені, як вияв любови до Покійного.

Висловлюємо нашу щиру подяку Всім, що приготовили харчі і печиво та так прекрасно виготовили та услужили всіх присутніх, які прийшли на прийняття.

Щира подяка погребовому заведенню Бойко і Син за виконання з повним співчуттям, похоронних заходів.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

ЗАЛОГА „АПОЛЛО 15"

На цій світлині залога космічного корабля „Аполло 15", яка при кінці 1970-го року має летіти на Місяць. Зліва направо: полковник Дейвід Р. Скотт, майор Алфред М. Ворден і підполковник Джеймс Б. Смит.

Німецькі ченці наспівали платівку з українським католицьким Богослуженням

Кельн, Зах. Німеччина. — Впродовж майже трьох років хор семінаристів німецького чернечого чину Отців Святого Духа у місцевості Кнехтстеден поблизу Кельну вивчав церковно-слов'янську мову і текст та мелодії Святої Літургії українського католицького обряду. Підготовною працею займався о. Микола Іванців від Української Католицької Церкви та диригував хором о. Йозеф Віппер, ЧССП. Німецьких отців-католиків зацікавив факт великої різноманітності мов і обрядів у лоні Католицької Церкви, зокрема існуючі шість головних типів Богослужень: Романський, Візантійський, Сирійський, Александрівський, Халдонський і Вірменський. Зацікавив їх найбільш поширений після Романського Візантійський обряд у країнах Східної Европи, на Балканах і в кількох районах Близького Сходу. Особливу увагу німецькі отці звернули на Українську Католицьку Церкву, яка після смерти великого Митрополита Андрея Шептицького у Львові була формально зліквідована в Західній Україні комуністичним російським режимом в 1944 р. Однак та Церква виявила особливу витривалість і живучість: багато її священослужителів і вірних подались на вільний Захід, де розбудували свос релігійне життя. Ці та інші факти знайде американський читач вдрі з новою платівкою американської фірми „АПОН-Рекордс" на Лонг Айленді, Н.Й., яка у співпраці з „Гармонія Мунді Продакшен" випустила довгограйну стереофонічну платівку під наг. англійською мовою „Свята Літургія Східньої Церкви — Український Обряд" (АПОН-2641). Напис виконано блакитного і червоного кольору літерами на золотому тлі. На обкладинці репродуковано в кольорах старовинний візантійський, великої краси, образ „Тайна Вечеря". Фірма „АПОН-Рекордс" додала до платівки 12-сторінкову брошуру з поясненням історії виникнення Українського Католицького Обряду, де згадано й про переслідування УКЦеркви в Україні та про чотири з половиною мільйони вірних, позбавлених там права молитись у рідній церкві; про вихід багатьох священиків і вірних УКЦеркви за кордон. У розділі про церковну музику, на жаль, не говориться про перших українських релігійних композиторів: Веделя, Бортнянського та ін. У брошурі подано текст Святої Літургії в українському обряді, латинськими літерами — старослов'янською мовою, а потім її точний переклад на англійську мову. Біля старослов'янського тексту подані відповідні назви частин Літургії німецькою мовою. Великий хор Семінарії Отців св. Духа не даремно так наполегливо майже три роки вивчав текст і мелодії св. Літургії в українському обряді: лише де-не-де можна помітити пом'якшене „ль" чи особливе „р" у вимові, поза тим його виконання надзвичайно добре, з душею і серцем. Виданням цієї платівки американська фірма „АПОН-Рекордс" зробила справжню послугу Україні, нашій культурі та Українській Католицькій Церкві. „АПОН-Рекордс" видала вже раніше кілька українських платівок, випускаючи їх на великий американський ринок, в тому „Українські народні пісні й танці", „Українські пісні Лемківщини", „Співас Михайло Мінський" й ін. Всі вони мають гарно оформлені кольорові обкладинки з українською тематикою, переважно із старовинних картин на українські теми.

Посмертні згадки

МИХАЙЛО МАКСИМІВ, член УНС Відд. 114 Б-ва св. Володимира в Чікаго, Ілл., помер 11 листопада 1969 р.. Покійний нар. в 1893 р. в Дрогомислі, Україна, став членом УНС в 1958 р. Полишив у смутку дружину Параску, сина Григорія з дружиною Анною і донечкою Данною. Похорон відбувся 15 листопада 1969 р. на цвинтарі св. Миколая в Лейден Товнін, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА КОРНАФІЛЬ, членка УНС Відд. 335 Т-ва Т. Шевченка в Гарвей, Ілл., померла 10 листопада 1969 р. на 65 р. ж. Покійна нар. в с. Березі, Україна, стала членкою УНС в 1926 р. Полишила в смутку мужа Івана, синів: Івана і Андрія, доньок: Ірену, Алицю, Филіс і 10 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Сідар Парк, Каломет Парк, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
о. С. Писар, секр.

АННА ЛИСОГІР, членка УНСоюзу Відд. 484 Т-ва Т. Шевченка в Ютиці, Н. Й., померла 30 жовтня 1969 р. на 76 р. ж. Покійна нар. в Зах. Україні і стала членкою 1921 р. Полишила в смутку зам. дочку Євгенію і двох синів: Петра і Михайла. Похорон відбувся 1 листопада 1969 р. на цвинтар правосл. церкви св. ап. Петра і Павла в Вайсборо, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ГРУДНЯ 1969 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. о год. 6-ій веч. в домівці УНДому. — Управа.

СУБОТА, 20-го ГРУДНЯ 1969 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва Запорізька Січ — 117 Відд. о год. 6:30 веч. в приміщенні Укр. Кат. Домі, 33 Схід 7-ма вул. Проситься прибути та вибрати нову управу на 1970 рік. — Анна Васараб, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ГРУДНЯ 1969 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в класі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — о. П. Мелех, секретар.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. На зборах буде вибір управи на 1970 рік. Проситься чл. прибути. — В. Кіндерфорський.

КАНЗАС СИТІ, Канзас. Річні збори Б-ва св. Володимира — 323 Відд. у Відділовій залі, 10 North Ferrwe. На порядку дня: звіти управи та вибір нової на 1970 рік. Проситься чл. прибути. — М. Вілик.

ПРОВІДЕНС, Р. Ай. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 73 Відд. о год. 3-ій у залі Бонефро Клюбі, 60 Салмон вул., коло Ментон Авеню. Проситься чл. прибути. На порядку дня: вибір управи на 1970 рік. — В. Сорока, предс., Д. Василик, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Гоне Аве. Проситься чл. вирівняти чл. вкладки. — В. Марущак, рек. секр.

САЙРЕ, Па. Річні збори 236 Відд. о год. 1-ій по пол. в церковній залі. Проситься чл. прибути. — М. Скерпан.

ВЕСТ ІСТОН, Па. Річні збори Т-ва В. Хмельницького — 137 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Горож. Клюбі. На порядку: вибір нової управи на 1970 р. Проситься чл. прибути. — Гр. Працик, предс., М. Колодруб, кас., Ст. Колодруб, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

Долучую 25 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ______

Ім'я і прізвище: ______

Адреса: ______

______

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ______

Адреса: ______

______ Zip Code ______

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ ДО ЧИСЛА

за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1969 року,
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1969 року.

При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята.

Зголошення святочних побажань РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ЇХ КОНЕЧНО

ЩЕ ПЕРЕД НОВИМ РОКОМ.

ТАРЗАН, Ч. 6293. Прибув вождь угандів

AHH, HERE IS CHIEF TUT OF THE UGANDOS FOR OUR 'CONFERENCE OF GREAT CHIEFS'... I SEE NO UGANDO 'OBIA MAN!'

A GOOD BEGINNING, FRIEND GANA-AT LEAST WE'VE FOUND ONE OTHER CHIEF WHO THINKS FOR HIMSELF!

ALL MOTO-MOTOS WELCOME YOU, MY FRIEND TUT! MAY THE GODS BE KIND TO ALL UGANDOS!

I COME AS YOU REQUESTED, FRIEND GANA-WITHOUT OUR UGANDO 'OBIA' MAN. HE CAUSED US SOME TROUBLE-SO WE KILLED HIM!

Ах, ось тут вождь угандів Тут прибув на нашу „конференцію великих вождів"! Не бачу ніякого „обія" — мужа уганда!

Добрий початок, друже Гано! Ми знайшли бодай одного іншого вождя, який думає сам за себе!

Всі мото-мото вітають тебе, приятелю Туте! Хай боги будуть ласкавими для всіх угандів!

Я прибув, як ти просив мене, друже Гано, — без нашого „обія" — мужа уганда. Він наробив нам клопоту, то ми вбили його!